

בית משפט השלום בנצרת

08 אפריל 2008

ת"א 06-2757 עזבון המנוח סהלו אגננין
ז"ל ואח' נ' משרד החינוך התרבות
והספורט ואח'

לפני כב' השופטת עירית הוד

תובעים

1. עזבון המנוח סהלו אגננין ז"ל

2. סהלו מנגיסטה

3. סהלו ביוש

נגד

נתבעת 4

איי.איי.ג"י ביטוח זהב בע"מ

מיני-רציו:

* ביטוח – אחריות – חריגים

* ביטוח – ביטוח תאונות אישיות – פירוש הפוליסה

* ביטוח – חבות – מקרה הביטוח

* ביטוח – חברת ביטוח – חבותה

* ביטוח – ראיות – נטל ההוכחה

* ביטוח – תגמולי ביטוח – תביעה

* ראיות – מידת ההוכחה – ביטוח

פס"ד חלקי בתביעה לפיצויים בגין נזקים שנגרמו לתובעים עקב מות בנם הקטין, חניך פנימיית כפר הנוער ויצו ניר העמק, (להלן: המנוח). כן הוגשה תביעת עזבון המנוח לתשלום תגמולי ביטוח בגין פטירת המנוח, מכוח פוליסה לביטוח תאונות אישיות לתלמידים (להלן: הפוליסה). הדיון נסב אודות שאלת קיומו של כיסוי ביטוחי במישור היחסים בין התובעים למבטחת מכוח הפוליסה.

בית משפט השלום דחה את התביעה נגד המבטחת ופסק כי: בסעיף ההגדרות שבפוליסה מוגדר המונח "תאונה" כ"אירוע פיזי, חיצוני, גלוי לעין, בלתי צפוי, הגורם להיזק גופני". הנטל הראשוני בתביעות לפי פוליסות ביטוח, מוטל על התובע להוכיח שהתקיים מקרה הביטוח. רק לאחר הוכחתו, עובר הנטל למבטחת להוכיח קיום חריג הפוטר אותה מחבות. השאלה האם התקיים מקרה הביטוח נבחנת לפי הגדרת המונח "תאונה" בפוליסה, שבין היתר, הנה אירוע בלתי צפוי. נוסח הפוליסה ברור ועולה ממנו אפשרות פרשנית אחת בלבד לפיה יותר סביר שפטירת המנוח היתה אגב מעשה מכוון, ואין צורך בשימוש בכלל הפרשנות נגד המנסח. לכן יש לבחון את תחולת הפוליסה לפי נסיבות של התאבדות המנוח. מאחר שהתאבדות היא מעשה מכוון ורצוני היא לא יכולה להיכלל בהגדרת "תאונה" שבפוליסה. מכאן שלא הוכחה התקיימות תאונה והתובעים לא עמדו בנטל להוכיח התקיימות מקרה הביטוח, כהגדרתו בפוליסה. תוצאה דומה הייתה גם אם היה נקבע שאירעה "תאונה" והוכח קיום מקרה ביטוחי, נוכח ס' 26 לחוק חוזה הביטוח לפיו "נגרם מקרה הביטוח בידי המבוטח או בידי המוטב במתכוון, פטור המבטח מחבותו". אמנם נטל הראייה להוכחת החריג שבס' 26 מוטל על המבטחת. עם זאת מדובר בנטל הוכחה רגיל במשפט אזרחי, כשמידת ההוכחה וכמות הראיות שתידרש להטיית מאזן ההסתברויות נגזרת מהנסיבות, מהות הטענות וחומרן, והמבטחת עמדה בנטל זה; הטענה כי מקרה שאירע במתכוון לפי ס' 26 הנו רק מקרה שביצע המבוטח תוך התנהגות פלילית שמטרתה להעביר למבטחת את האחריות לנזקיו, נדחתה. לפי ס' 26 מבוטח אינו יכול להיפרע לפי פוליסת ביטוח עקב התנהגותו המכוונת שגרמה להתרחשות האירוע. התנהגות כאמור אינה חייבת לעלות כדי עבירה פלילית דווקא ודי שהמבוטח הביא על עצמו את נזקו, כבעניינו.

פסק דין חלקי באשר לנתבעת מס' 4

מבוא

2. לפני תביעה לפיצויים בגין נזקים שנגרמו לתובעים עקב מות בנם הקטין שנגרם לטענתם כך על פי כתב התביעה, עקב רשלנות או הפרת חובות חקוקות על ידי הנתבעים או מי מהם. בנוסף, הוגשה תביעת עזבונו של המנוח לתשלום תגמולי ביטוח בגין פטירת המנוח, מכוח פוליסה לביטוח תאונות אישיות לתלמידים (להלן: "הפוליסה").

תמצית כתב התביעה

3. על פי הנטען בכתב התביעה, במועד הרלוונטי לתביעה היה בנם של התובעים (להלן: "המנוח") חניך בפנימיית כפר הנוער ויצו ניר העמק (להלן: "הפנימייה"). ביום 01/02/05, כך לטענת התובעים, נענש המנוח על ידי רכז השכבה בפנימייה ונשלח לחדרו. זמן קצר לאחר מכן הוזעק רכז השכבה אל חדרו של המנוח מאחר ודלת החדר הייתה נעולה. משלא עלה בידי הרכז לפתוח את הדלת או ליצור קשר עם המנוח הוזעקו למקום מנהל ומנכ"ל הפנימייה, הוצב סולם בפתח חלון חדרו של המנוח ובמקביל נשלחו אנשי צוות לחפש את המנוח במקום אחר. לטענת התובעים, מדריך שעלה על הסולם ופרץ את חלון חדרו של

המנוח, כשעתיים לאחר שנשלח לשם, מצא אותו תלוי מעל מיטתו. למקום הוזעקה ניידת טיפול נמרץ, נעשה ניסיון להחיות את המנוח והוא הובהל לבית חולים העמק בעפולה, אך בשלב מאוחר יותר נמסרה הודעת בית החולים, כי המנוח נפטר.

4. התביעה הוגשה כנגד משרד החינוך כאחראי להנחיות והנהלים המקצועיים של הפנימייה כמוסד חינוך (להלן: "משרד החינוך"), כנגד כפר הנוער ויצו ניר העמק-עפולה, כמי שבתחום שיפוטו ובבעלותו נמצאת הפנימייה (להלן: "כפר הנוער"), כנגד ויצו – הסתדרות עולמית לנשים ציוניות, כמי שאחראי למוסדות החינוך ויצו (להלן: "ההסתדרות העולמית"), כנגד איי.איי.ג"י ביטוח זהב בע"מ, כמי שביטחה את המנוח בביטוח תאונות אישיות לתלמידים (להלן: "המבטחת"), כנגד מנכ"ל כפר הנוער הממונה על התלמידים בפנימייה (להלן: "המנכ"ל") וכנגד מנהל הפנימייה הממונה ומפקח על התלמידים בפנימייה (להלן: "המנהל").
5. התובעים טענו, כי הנתבעים מס' 1, 2, 3, 5, ו-6 אחראים לנזקיהם בגין התאונה עקב רשלנותם או הפרת חובות חקוקות על ידם. באשר לנתבעת מס' 4, המבטחת, טענו התובעים, כי אחריותה לפצותם בגין נזקיהם עקב התאונה מקורה בחבותה על פי פוליסת הביטוח שהנפיקה עבור המנוח.

השאלה שבמחלוקת בבסיס פסק דין חלקי זה

6. בדיון קדם המשפט שהתקיים ביום 26/02/07 לפני כבוד השופט דני צרפתי הצהירו בא כוח התובעים ובא כוח המבטחת לפרוטוקול, כי ישקלו המלצת בית המשפט, לפיה שאלת תחולתה של פוליסת תאונות אישיות שהנפיקה המבטחת על נסיבות האירוע שלפני, תוכרע על בסיס טיעונים משפטיים כשהתשתית העובדתית תהא כמפורט באחד מהדו"חות שצורפו לתיק.
7. בהמשך, הודיעו גם המבטחת וגם התובעים (להלן ביחד: "הצדדים") על הסכמתם שהמחלוקת ביניהם בלבד תוכרע על בסיס סיכומים משפטיים שיגישו בשאלת הכיסוי הביטוחי. הצדדים הגישו סיכומיהם כאמור והחלטה זו עניינה בשאלת קיומו של כיסוי ביטוחי בלבד ובמישור היחסים בין התובעים למבטחת מכוח פוליסת תאונות אישיות.
8. ההכרעה בשאלה זו תיגזר מבחינת תחולתה של פוליסת ביטוח תאונות אישיות שהנפיקה המבטחת על המקרה נשוא התביעה ובהתאמה, חבותה של המבטחת לפצות את התובעים בגין נזקים שנגרמו להם כתוצאה מהתאונה.

תמצית טענות הצדדים

9. בכתב הגנתה טענה המבטחת, כי דין התביעה נגדה להידחות על הסף הואיל ופוליסת הביטוח שהנפיקה אינה מכסה את המקרה נשוא התביעה בהיותו אירוע התאבדות שאינו אירוע בלתי צפוי ואינו בבחינת "תאונה" כהגדרת מונח זה בכלל ובפוליסה שהנפיקה בפרט.
01. לטענת המבטחת, גם על פי הוראות [חוק חוזה הביטוח](#), התשמ"א – 1981 (להלן: "[חוק חוזה ביטוח](#)") שהוחלו על הפוליסה שבנדון, היא איננה חבה בגין האירוע הואיל ועל פי סעיף 26 לחוק עת אירע מקרה ביטוח במתכוון על ידי המבוטח פטור המבטח מחבותו.
11. התובעים הגישו כתב תשובה לכתב הגנת המבטחת וטענו, כי האירוע נשוא תביעתם אינו אירוע התאבדות. לטענת התובעים, המנוח היה בן 14 במותו ולא יתכן שהיה לו רצון וכוונה להתאבד והם שוללים את היסוד הנפשי להתאבדות אצל המנוח.
21. כן טוענים התובעים, כי מקרה התאבדות אינו נכלל בחריגים לכיסוי הביטוחי הנקובים בפוליסה ועל כן גם על אירוע התאבדות חלה הפוליסה המקימה חבות המבטחת.
31. בסיכומיהם הוסיפו התובעים על טענותיהם המפורטות לעיל, כי גם לאור סעיף 50 ל[חוק חוזה ביטוח](#) הקובע, כי בביטוח חיים מגיעים תגמולי ביטוח אם אדם שחייו מבוטחים התאבד כעבור שנה או יותר, אזי הפוליסה שבענייננו מכסה את המקרה נשוא התביעה.
41. כן טענו התובעים, כי התאבדות המנוח נגרמה עקב נסיבות או אירועים שנכפו עליו כמתואר בתביעתם ואינם מעשה מכוון. לטענת התובעים סעיף 26 ל[חוק חוזה ביטוח](#) שעוסק במקרה ביטוח שאירע במתכוון, מכוון למקרים בהם המבוטח חפץ בהתקיימות מקרה הביטוח וגרימת הנזק תוך כוונה לגלגל את התוצאה לפתחה של חברת הביטוח (כגון גרימת הצתה מכוונת על מנת לזכות בדמי ביטוח). בענייננו לא חל הסעיף האמור לטענת התובעים, מאחר ולמנוח לא הייתה כוונה לתוצאה שאירעה ולהתרחשות מקרה הביטוח והטלת האחריות על המבטחת.
51. התובעים טוענים עוד, כי על פי כללי דיני הביטוח, במקרה של אי בהירות בפוליסה יש לפרשה לאור כלל ה"פרשנות כנגד המנסח" ולהעדיף את הפירוש המצמצם את החריגים ותניות הפטור שבפוליסה, היינו יש לבחור בפרשנות המיטיבה עם המבוטח.
61. המבטחת מאידך טענה בסיכומיה, כי הטענה שהעלו התובעים לראשונה בכתב תשובתם לכתב הגנתה, ולפיה לא מדובר באירוע התאבדות, הינה בבחינת הרחבת חזית אסורה והועלתה בניגוד לתקנה 64 ל[תקנות סדר הדין האזרחי](#), התשמ"ד – 1984 (להלן: "תקנות סדר הדין האזרחי") הקובעת שאין להעלות בכתב תשובה טענה שבעובדה שאינה מתיישבת עם טענותיו הקודמות של אותו בעל דין.

71. כן טוענת המבטחת בסיכומיה, כי אף אם תתקבל טענה זו וימצא שהמנוח לא שלט במעשיו ולא התכוון באמת להתאבד, אין בכך לשנות מהעובדה שלא בתאונה עסקינן. לטענת המבטחת, על מנת שייקבע, כי האירוע איננו תאונה כהגדרתה בפוליסה אין צורך בהוכחת כוונה פלילית דווקא של המנוח, אלא השאלה היא האם אירעה למנוח תאונה ממקור חיצוני או שהוא הזיק לעצמו. במקרה בו המנוח הזיק לעצמו, האירוע לא יכול להיות תאונה.

81. המבטחת טוענת עוד, כי העובדה שמקרה התאבדות לא נכלל במסגרת החריגים לכיסוי הביטוחי המפורטים בפוליסה חסרת משמעות. לטענתה, על מנת להגיע לשלב בחינת התקיימות החריגים על פי הפוליסה, על המבוטח להוכיח קודם התרחשותו של מקרה ביטוח, קרי שהתרחשה תאונה. הואיל והתובעים לא הרימו את הנטל המוטל עליהם ולא הוכיחו, כי התרחש מקרה הביטוח, היינו שהתרחשה תאונה, כלל אין צורך בבחינת התקיימותם של החריגים לכיסוי הביטוחי ובחינת השאלה, האם התאבדות הינה מקרה המחריג את חבותה של המבטחת על פי הפוליסה אם לאו.

91. המבטחת טוענת, כי סעיף 50 [לחוק חוזה ביטוח](#) אינו יכול לחול על תאונות בכלל ועל תאונות אישיות של תלמידים בפרט כפי שמנסים לטעון התובעים. לטענתה, סעיף זה עוסק בביטוחי חיים בלבד ותגמולי הביטוח על פיו משולמים במקרה של התאבדות כעבור שנה או יותר מיום כריתת החוזה. בענייננו הפוליסה הינה בגין תאונות אישיות כאמור והיא הייתה תקפה מדי שנה מיום 01/09 ועד ליום 30/08 ולעולם לא הייתה תקפה למשך תקופה העולה על שנה כדרישת סעיף 50 [לחוק חוזה ביטוח](#).

02. לחלופין טענה המבטחת, כי גם אם ייקבע שהתובעים הוכיחו שהתרחשה "תאונה" כהגדרתה בפוליסה, היא תהא פטורה מתשלום תגמולי הביטוח מכוח סעיף 26 [לחוק חוזה ביטוח](#). לטענתה, התאבדות היא לעולם אירוע מכוון ועל כן חל בגינה פטור המבטחת מחבות בגין מקרה ביטוח שאירע במתכוון כקבוע בסעיף 26 [לחוק חוזה ביטוח](#). לטענת המבטחת, סעיף 7 לפוליסה מחיל על כל הקשור לפוליסה את הוראות [חוק חוזה ביטוח](#) אלא אם הותנה אחרת לטובת המבוטחים. משלא הותנה אחרת והוחלו כל סעיפי החוק, לרבות סעיף 26 לחוק על הפוליסה, פטורה המבטחת מתשלום תגמולי הביטוח בגין האירוע נשוא התביעה בהיותו מעשה מכוון.

12. באשר לטענת התובעים, כי יש להחיל את כלל הפרשנות כנגד המנסח טוענת המבטחת, כי יש להחיל כלל זה רק מקום בו קיימת אי בהירות בלשון הפוליסה, כפי שאף טענו התובעים עצמם. לפיכך ומאחר ובענייננו לא סובלת לשון הפוליסה מאי בהירות כלשהי, הרי שממילא אין צורך להיעזר בכלל האמור.

דיון ומסקנות

22. לאחר ששקלתי טענות הצדדים ובחנתי את המסמכים המצויים בתיק לרבות הפוליסה הרלוונטית, אני קובעת שדין תביעת התובעים כנגד המבטחת להידחות לאחר שהגעתי למסקנה, כי האירוע במסגרתו מצא המנוח את מותו הטרגי אינו מכוסה על ידי הפוליסה לביטוח תאונות אישיות שהנפיקה המבטחת.
32. הפוליסה לביטוח תאונות אישיות לתלמידי וילדי ויצ"ו, בה היה מבוטח על פי הנטען המנוח, ואשר צורפה כנספח א' לסיכומי המבטחת קובעת כך: "מעידה פוליסה זו כי אם בתוך תקופת הביטוח יפגע מוטב על ידי **תאונה**, הרי אז בכפיפות לחריגים ולתנאים שבפוליסה..... ישלם המבטח למוטב פיצויים..." אין מחלוקת שכפר הנוער עפולה בו למד המנוח ובו מצא את מותו, מכוסה במסגרת הפוליסה.
42. בסעיף ההגדרות שבפוליסה מוגדר המונח "תאונה" כ- "אירוע פיזי, חיצוני, גלוי לעין, בלתי צפוי, הגורם להיזק גופני".
52. הנטל הראשוני בתביעות על פי פוליסות ביטוח, מוטל על התובע ועליו להוכיח, כי אכן התקיים מקרה הביטוח. רק לאחר הוכחת מקרה ביטוח עובר הנטל לכתפי המבטחת להוכיח קיומו של חריג הפוטר אותה מחבות. התובעים לא עמדו בנטל ראשוני זה.
62. מקרה הביטוח על פי הפוליסה נשוא תיק זה הינו תאונה. השאלה האם התקיים מקרה הביטוח נבחנת על פי הגדרת המונח "תאונה" בפוליסה אשר בין היתר הינה אירוע בלתי צפוי, כמפורט לעיל.
72. בכתב תביעתם שבו התובעים וציינו, כי המנוח שם קץ לחייו. כך למשל, בסעיף 9 לכתב התביעה ציינו התובעים במפורש, כי "קשה להגזים בהערכת הייסורים הנפשיים הקשים שעברו על הנער במשך אותן 60 דקות מעת שהוענש ונשלח לחדרו, **בהרגשה ששוב אין טעם לחייו עד כי גמלה בו ההחלטה לסיים אותם במו ידיו**, ועד הרגע בו תלה את עצמו למוות" (הדגשה אינה במקור).
82. התובעים אף ביססו טענתם לרשלנות הנתבעים או מי מהם על הטענה העובדתית שהמנוח התאבד וסבל מנטיות אובדניות עובר להתרחשות האירוע. התובעים שבו וטענו, כי התובע סבל מקשיי הסתגלות והתנהגות דיכאונית ואובדנית והנתבעים שלא העניקו למנוח, תשומת לב מיוחדת, מעקב פסיכולוגי וסוציאלי כנדרש וכיוצ"ב בנסיבות העניין, התרשלו כלפיו באופן שהביא למותו.
92. זו הגרסה העובדתית לנסיבות מותו של המנוח ועל פיה יש לבחון האם נכנס המקרה תחת הגדרת המונח תאונה בפוליסה שאז קמה חבות המבטחת, או שמא לא חוסה המקרה תחת הגדרה זו ואז לא קמה חבות המבטחת כלפי המנוח או התובעים מטעמו.

03. בהמשך, ניסו התובעים לשנות גרסתם העובדתית לאור הנטען בכתב ההגנה מטעם המבטחת, עת טענו, כי המנוח לא התאבד וכי השימוש במילה התאבדות במסמכים שהוצאו בסמוך לאחר האירוע אינו נכון הואיל ותיק חקירת האירוע על ידי משטרת ישראל עדיין פתוח.
13. טענה זו של התובעים כאמור הועלתה לראשונה בכתב התשובה שהגישו לכתב הגנת המבטחת ובסתירה גמורה לטענתם הברורה בכתב התביעה לפיה התובע התאבד ועל כן לא מצאתי לקבלה. הוא הדין גם באשר לטענות התובעים בכתב התשובה לפיהן לא ייתכן שהיה ברצונו של המנוח, שהיה רק ילד בן 14 במותו, להתאבד. גם טענה זו עומדת בניגוד לטענות העובדתיות שהועלו על ידי התובעים בכתב התביעה ועליהן מבוססות עילות הרשלנות או הפרת חובה חקוקה שבבסיס התביעה כלפי יתר הנתבעים בתיק.
23. בכתב התביעה טענו התובעים למעשה שהנתבעים היו יכולים וצריכים לצפות אפשרות שהמנוח ישים קץ לחייו זאת לאור התנהגותו שדיברה בעד עצמה ויכולה הייתה להצביע על כוונותיו לעשות כן. על עמדתם כאמור ביססו התובעים את הטענה, כי על הנתבעים היה לנקוט משנה זהירות עם המנוח ומשלא עשו כן התרשלו כלפיו.
33. טענות אלה אינן מתיישבות בשום אופן עם הטענות שהעלו התובעים בכתב תשובתם ובסיכומיהם כמפורט.
43. התובעים אינם רשאים לטעון טענות עובדתיות חלופיות ובמידה וביקשו לשנות את גרסתם העובדתית היה עליהם לעשות כן בדרך של תיקון כתב התביעה. אציין כאן, כי לו היו עושים כן התובעים וטוענים למאורע בלתי צפוי כהגדרתו בפוליסה וכי התובע לא התכוון להתאבד, היו מתקשים, כמובן, לבסס עילת תביעה בגין רשלנות או הפרת חובה חקוקה כלפי יתר הנתבעים או מי מהם, כפי שפורט בכתב התביעה.
53. משלא תוקן כתב התביעה והגרסה העובדתית באשר לנסיבות התרחשות התאונה, נתפסים התובעים על גרסתם הראשונית כמפורט בכתב התביעה.
63. יתרה מכך, נדבך מהמלצת בית המשפט להכריע בשאלת תחולתה של הפוליסה על האירוע נשוא התביעה, היה שהתשתית העובדתית הינה כמפורט באחד מהדו"חות שצורפו לתיק. משהסכימו הצדדים להמלצת בית המשפט כאמור (ר' הודעת המבטחת מיום 11/04/07 והודעת התובעים מיום 01/01/08), לא יכולים התובעים לטעון להתרחשותן של עובדות העומדות בסתירה לתשתית העובדתית כאמור.
73. בדו"ח מגן דוד אדום מיום האירוע, שצורף כנספח ב' לכתב התביעה המקורי צוין תחת הכותרת "נתוני בדיקות 1-3" בבדיקה מס' 1 "חנק מתוצאה של תלייה על רקע התאבדות".

83. בדו"ח כפר הנוער מיום 04/02/05 בנוגע לאירוע, צורף כנספח ג' 2 לכתב התביעה המקורי צוין, כי המנוח "נמצא בחדרו תלוי בצעיפו על מיטתו". גרסה זו תואמת את הגרסה העובדתית שנטענה בכתב התביעה. מעבר לכך, העובדה שהמנוח תלה את עצמו ונעל את דלת החדר מבפנים עם מגב על מנת שלא יופרע במהלך מעשיו בחדר מחזקת את התחושה, כי המנוח ידע מה בכוונתו לעולל לעצמו ומימש כוונותיו כאמור. תוצאה זו הינה מסתברת יותר ממעשיו של המנוח.
93. לפיכך, טענת התובעים בכתב תשובתם ובסיכומיהם לפיה המנוח לא התכוון להתאבד עומדת בסתירה לתשתית העובדתית המפורטת בדו"חות שנוכרו לעיל שעל בסיסה הסכימו הצדדים להגיש סיכומיהם וגם מטעם זה אינני מקבלת אותה.
04. לאור האמור בכתב התביעה, הדו"חות שצורפו ונוכח תיאור הנסיבות בהן מצא התובע את מותו, אני קובעת שיותר סביר בעיני שפטירתו של המנוח הייתה אגב מעשה מכוון.
14. גם טענת התובעים, לפיה יש לפרש את המונח "בלתי צפוי" שבהגדרת המונח "תאונה" בפוליסה, בהתאם לכלל הפרשנות כנגד המנסח, אין בה כדי להועיל להם במקרה זה. צודקת המבטחת בטענתה, כי השימוש בכלל זה ייעשה מקום בו לשון הפוליסה איננה נהירה ועולות ממנה מספר אפשרויות פרשניות שעל בית המשפט להחליט בדיעבד לאיזו מביניהן התכוונו הצדדים במעמד חתימת הסכם (הפוליסה בענייננו). זה לא המקרה בענייננו. לפני פוליסה ברורה הקובעת מה בא בגדרה ולא מצאתי צורך ליתן לה פירוש אחר ולשם כך להשתמש בכלל הפרשנות כנגד המנסח. מקום בו נוסח הפוליסה ברור ועולה ממנו אפשרות פרשנית אחת בלבד, כבענייננו, איננו נדרשים לשימוש בכלל הפרשנות כנגד המנסח.
24. לסיכום האמור עד כה, אני קובעת, כי יש לבחון כעת תחולת הפוליסה על האירוע נשוא התביעה על פי הנסיבות הנטענות בכתב התביעה ולפיהן המנוח התאבד.
34. צודקת המבטחת בטענתה, כי התאבדות הינה מעשה מכוון ורצוני וככזה אינו יכול להיכלל בהגדרת "תאונה" על פי הגדרת מונח זה בפוליסה שהינה בלתי צפויה.
44. בתי המשפט קבעו בשורה ארוכה של פסקי דין, כי התאבדות הינה מעשה מכוון וככזה אינה בבחינת תאונה. כך למשל, ב ת.א. (חי') 20903/99 עזבון המנוח עלאא אבו חמדה ז"ל נ' כלל חברה לביטוח בע"מ, [פורסם בנבו] (להלן: "עניין אבו חמדה") בו נדון מקרה שעובדותיו דומות לעובדות המקרה שלפניי (נער נפטר, נהרג מאקדח מאולתר שבנה, ועזבונו תבע פיצויים על פי פוליסת ביטוח תאונות אישיות) נקבע, כי גם בהתעלם מהוראות החוק, די בהוראות הפוליסה כדי לשלול פיצוי במקרה של התאבדות. מעשה התאבדות איננו "תאונה" כהגדרתה בפוליסה. תאונה, מעצם טיבה ועל פי הגדרתה בפוליסה הינה בלתי צפויה, בעוד שמעשה התאבדות הינו מעשה רצוני ואף מכוון. במקרה זה קבע בית המשפט, כי משמצא

שהנער התאבד לא חלה הפוליסה ודחה את תביעת עזבונו לפיצויים (במקרה זה הוגשה התביעה רק כנגד המבטחת).

54. גם הצהרת ב"כ התובעים לפרוטוקול הדיון מיום 26/11/07 לפיה "אנחנו לא מכחישים כי זה לא במתכוון, אבל הפוליסה צריכה לכסות", חיזקה מסקנתי, כי המדובר הוא במעשה מכוון שאינו בבחינת תאונה.

64. אי לכך אני קובעת, כי לא הוכחה לפניי התקיימותה של תאונה ולמעשה לא עמדו התובעים בנטל המוטל עליהם להוכיח התקיימותו של מקרה הביטוח, כהגדרתו בפוליסה.

74. די באמור לעיל על מנת לדחות את תביעת התובעים כנגד המבטחת.

84. עם זאת, מצאתי לציין בקצרה ומעבר לנדרש, כי הייתי מגיעה לתוצאה דומה גם אם הייתי קובעת שאירעה "תאונה" כהגדרתה בפוליסה והתובעים הוכיח קיומו של מקרה ביטוחי וזאת נוכח הוראת סעיף 26 [לחוק חוזה ביטוח](#).

94. סעיף 7 לפוליסה קובע, כי "הוראות [חוק חוזה הביטוח](#), התשמ"א – 1981 תחולנה על כל הקשור לפוליסה זו, ככל שיתחייב על פי העניין, אלא אם כן הותנה אחרת לטובת המבוטחים בפוליסה זו".

05. סעיף 26 [לחוק חוזה ביטוח](#) קובע, כי "נגרם מקרה הביטוח בידי המבוטח או בידי המוטב במתכוון, פטור המבטח מחבותו".

15. סעיף זה חל על הפוליסה נשוא התביעה ועל כל הקשור בה, לרבות האירוע נשוא התביעה במהלכו מצא המנוח את מותו. לפיכך, ומשמצאתי, כי המנוח נפטר כתוצאה ממעשה מכוון, פטורה המבטחת מתשלום תגמולי הביטוח למנוח או לתובעים מטעמו.

25. אינני מקבלת טענת התובעים, כי לפטור האמור אין תחולה משלא צוין מפורשות בסעיפים החרגיים לכיסוי הביטוחי בפוליסה, הואיל והסעיף הוחל מפורשות במסגרת סעיף 7 לפוליסה המחיל את הוראות [חוק חוזה ביטוח](#) על כל מקרה הקשור לפוליסה ועושה כן באופן ברור. אם כך סעיף 26 [לחוק חוזה ביטוח](#) חל בענייננו.

35. זאת ועוד, אומנם על פי הפסיקה נטל הראייה להוכחת קיומו של החרג הקבוע בסעיף 26 [לחוק חוזה ביטוח](#) מוטל על המבטחת. עם זאת, על פי ההלכה, הנטל המוטל על המבטחת הוא נטל הוכחה רגיל במשפט אזרחי, כלומר, הוכחה על פי מאזן ההסתברויות כשמידת ההוכחה וכמות הראיות שתידרש לשם הטיית מאזן ההסתברויות נגזרת מנסיבות המקרה, מהות הטענות וחומרן.

45. בענייננו, משאישרו התובעים עצמם בכתב התביעה, כי המנוח התאבד וכך גם אישרו דו"חות חקירת האירוע כמפורט לעיל, הנטל המוטל על המבטחת לשם הטיית מאזן

- ההסתברויות לטובתה אינו כבד. משלא קיבלתי את גרסתם המאוחרת של התובעים לפיה המנוח לא התאבד כאמור, והוצגו לפניי מסמכים התומכים בטענה, כי המנוח התאבד, בצירוף נוסח הפוליסה ממנה עולה, כי היא מכסה אירועים בלתי צפויים ואינה כוללת מקרים מכוונים, מצאתי שהמבטחת עמדה בנטל המוטל עליה והוכיחה, כי היא פטורה מחובת התשלום גם על פי סעיף 26 [לחוק חוזה ביטוח](#).
55. גם את טענת התובעים לפיה מקרה שאירע במתכוון על פי סעיף 26 הינו רק מקרה שביצע המבוטח תוך התנהגות פלילית שמטרתה להעביר לפתחה של חברת הביטוח את האחריות לנזקיו, אינני מקבלת.
65. העיקרון הכללי שבא לידי ביטוי בסעיף 26 הוא שהמבוטח אינו יכול להיפרע לפי פוליסת ביטוח עקב התנהגותו המכוונת שגרמה להתרחשות האירוע נשוא תביעתו לתגמולי ביטוח. התנהגות כאמור איננה חייבת לעלות כדי עבירה פלילית דווקא ודי שהמבוטח הביא על עצמו את נזקו. ברוח זו מצא בית המשפט בעניין אבו חמדה הנ"ל, כי סעיף 26 חל על המקרה שלפניו אשר בו, כמו גם בעניינינו, התאבד נער ולא הועלתה הטענה, ובהתאמה גם לא נדונה, כי הנער התאבד תוך התנהגות פלילית ובמטרה להעביר את האחריות אל המבטחת.
75. בעניינינו, אין ולא יכולה להיות מחלוקת, כי המנוח הביא על עצמו את נזקו. העובדה שלא נקט בהתנהגות פלילית במעשהו ולא חשב על התאבדותו לצורך הטלת חבות על המבטחת לפצותו או את עזבונו בנסיבות המקרה על פי הפוליסה, עדיין אין בכך כדי לקבוע, כי מעשהו לא היה מכוון או שהאירוע הינו בבחינת תאונה שאירעה שלא במתכוון.
85. לאור האמור אני קובעת, כי סעיף 26 [לחוק חוזה ביטוח](#) חל גם על המקרה נשוא התביעה ופוטר את המבטחת מחבות בגין המקרה.
95. בשולי הדברים אציין, כי לא ברור לי על מה סמכו התובעים טענתם, כי הפוליסה מכסה את האירוע נשוא התביעה מכוח סעיף 50 [לחוק חוזה ביטוח](#). סעיף זה קובע, כי " **בביטוח חיים** מגיעים תגמולי ביטוח גם אם אדם שחיו מבוטחים התאבד כעבור שנה או יותר מכריתת החוזה". הפוליסה מכוחה הוגשה התביעה הינה פוליסה לביטוח תאונות אישיות ולא פוליסת ביטוח חיים ומשכך הסעיף האמור אינו רלוונטי. ברוח זו פסק בית המשפט ב [ת.א. 6347/05 \(ח''\) כהן שמחה נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ](#), [פורסם בנבו], וקבע, כי אין להחיל את סעיף 50 על מקרה ההתאבדות שנדון לפניו בעניין זה במסגרת של תביעה על פי פוליסת ביטוח שכללה ביטוח תאונות אישיות, תוך הנמקה מפורטת של קביעתו כאמור.
06. לאור המפורט לעיל אני קובעת, כי לא הוכח לפניי שהתובע קיפח את חייו באירוע שאינו מכוון ואף לא הוכח שהפוליסה על פיה תבעו התובעים את המבטחת חלה בנסיבות המקרה או שהמבטחת איננה פטורה מחבותה. מסקנתי היא שהמנוח הביא עליו את מותו במתכוון.

16. אי לכך, אני מורה על דחיית תביעת התובעים כנגד המבטחת מכל הנימוקים שפורטו לעיל.

46. לאחר ששקלתי את הנסיבות המצערות של תיק זה ואת הטרגדיה שנגרמה לתובעים, אני עושה צו להוצאות.

56. לתשומת לב התובעים ויתר הנתבעים שנותרו בתיק, דיון קדם המשפט הקבוע בתיק ליום 04/06/08 יתקיים במועדו.

ניתן היום, ג' ניסן תשס"ח, 08 אפריל 2008, בהעדר הצדדים.

עירית הוד 54678313-/-

הוקלד על ידי
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה